

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . . . 8 frt.
fél évre . . . 4 frt.
" " negyed évre . . . 2 frt.
Előfizethető a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Böhm M.** könyvkötőnél.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitsor
1-szer . . . . . 6 kr
2-szer . . . . . 5 kr
3-szor . . . . . 4 kr
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilttérben egy sor . . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Baranyamegye és Pécs sz. kir. város főispánja, Perczel Miklós ur a következő felhívó levelet intézte Baranyamegye alispánjához és Pécs sz. kir. város polgármesteréhez.

Az ország különböző részeiből érkező tudósítások nagyon valószínűvé teszik, hogy az eddig csak kivételesen és szórványosan előforduló úgynevezett antiszemita mozgalmak már nem csupán helyi viszonyok és körülmények folytán felidézett önálló zavargások, hanem tervszerinti bujtogatások és lázítások eredményei — melyeknek szála talán a haza területén túl keresendők és horderejők a ma még kitűzött ezimen túl a társadalmi rend söt nemzeti és állami léteünk megingatására irányulnak. Megyénk és városunk népének becsületére válik, hogy még eddig sehol a gonosz példa nem hatott és semmi ily nemű mozgalom nem történt. Azonban nem lehetetlen, hogy az egyebütt kárhözatos sikerrel működő alattomos üzemek ide is átesapnak, és az együgyűbb, könnyebben félrevezethető osztályok szenvedélyeit itt is sikerülhet felkorbácsolniok. Felkérnem tehát Nagyságodat, hogy a (közbiztonsági közegeit) járárok szolgabiráit és ezek által a községek előljáróit személyes felelősség terhe alatt utasítani sziveskedjék, hogy legéberebb figyelemmel tartsák szemlét az ily üzemekkel rokon irányu egyé-

nek és társulatok magatartását; és ha csak legtávolabb neszét veszik bárminő izgalmak és készülődésnek, lépjenek a legnagyobb erélylyel közbe, és iparkodjanak minden zavargást csirájában elfojtani és lehetetleníteni. — Tegye továbbá kötelességükké, hogy időről-időre a nép hangulatáról, és ha valami gyanus jel mutatkoznék, ép úgy mint a legkisebb izgalomról rögtön jelentést tegyenek; mit, ugyszintén a tett intézkedéseket Nagyságod haladék nélkül hozza tudomásomra.

Pécsett, 1883. évi augusztus 30-án.

Levelék a szerkesztőhöz.

A nagy természetben, földünk csillagászati forgását tekintve, azon egy havi időköz, melyet a régi görögök oporának, a latinok dies canicularisnek, a magyarok általában kanikulának mondtak, illetve mi őseinktől örökölve maig is mondunk, lejárt.

A német e napokat drastikusabb kifejezéssel: kutyánapoknak nevezi. Amennyiben az ily napok átvitt értelemben az emberi életre alkalmazhatók, s azok semmi csillagászati forgástól nem függvén, több vagy kevesebb hőfokkal állandóan fenforognak, azokra a német kifejezés használása sokkal megfelelőbb volna.

Távol legyen tőlem, hogy ezzel germanizálni akarjak.

A lefolyt egyhavi időköz valóban mind fizikailag, mind szellemileg német kifejezés alá vonható napok voltak; nem csuda ha azok alatt a vér sebesebb forgása mellett az egyremásra rohamosan jött élmények alkalmából felmerült eszmék úgy összetorlódtak, hogy alig tudja az ember, mely egymás utánban szóljon róluk.

De hát vegyük a természet, a legbőlebb utmutató által javalt rendet, s kezdjük azoknál, kik az emberi művelődés jármái alá szentelik, vagy szentelni kénytelenek már szenge korukat. Mint a tavasz elején egyes fecskéket, úgy látunk most már egyes leendő tanulókat a városban feltűnni, kik a tudományok csarnokainak megnyilta előtt elhelyezés után körülnéznek. Itt-ott kisebb csoportokban lehet látni főleg azokat, kik soha sem panaszkodnak a „tulterhelés ellen“ s szegényes viszonyaiknál fogva olesőbb pénzért vásárolják a magasabb osztályokba rukkolók könyveit, melyek összegyűrt, különböző figurákkal tele mázolt, firkált s csücskölt állapota világosan mutatja, hogy oíyanok tulajdona volt, kiket az istenadta jobb sors feljogosított folyton a „tulterhelés“ ellen zugolódni, mit aztán a könyveken boszulnak meg.

Jól emlékszem reá, így volt ez hajdan is, csak a név változott. Akkorban a tulterhelést és nem terhelést más szavakkal értették meg az emberrel.

A muzsák csarnokainak kathedráiról

A „Pécs” tárczája.

A marquisnő gyűrűi.

De Luxale marquisnő karosszékében pihent, körülvéve ifju urnők s szeretetreméltó lovagoktól, mert a marquisnő hatvan éve daczára szerette a csevegést. Modora, beszéde oly vonzó volt, hogy arczán a tél boruját a tavasz vidám mosolya deríté, megijult a beszédben, elragadta hallgatóit, kik a tánczot is abban hagyták, hogy a regenség idejéből származó adomáit hallhassák, és szemek előtt lássák az akkori udvart, diszöltözöttü udvarhölgyeivel.

Ép mély hallgatásba merülve volt a társaság, midőn doctor Premarey a terembe lépett.

„Hiába kutatok emlékemben, mit önöknek elmondhatnék“ mondá a marquise, „nem találok semmit.“

„Semmit?“ kérdé az orvos. „csak kevesen marquisé.“

„Nem használ; készletemet elmondtam.“

„Segítsek?“

„Miért nem mesél ön valamit?“

„Ha a tárgyat hozzá megadja?“ . . . S e szavaknál a marquise még mindig

elragadó szép kezét fogta meg, hatalmába kerítvén a negyedik ujját, melyen három különböző alakú és művü gyűrű volt látható.

„Megengedi, hogy e gyűrűk történetét elmondjam?“

„Doktor, ön indiskret!“

„Oh, ne kárhóztasson előre. Kedves jó barátóm, csakis az ön engedelmével.“

„Legyen tehát“, mondá a marquise. „A hölgyek kíváncsiságát már ugysis felköltötte, megengedem.“

„Van vagy harmincz éve“ kezdé az orvos, „hogy első orvosam voltam egy fashionable gyógyintézetnek, hol a divatos betegségeket gyógyították: a spleen, az idegbaj, migrain stb. betegek nyertek itt üdülést. A marquise, ki rokonaitól idegenkedve, szintén e helyre menekült, szép, friss volt mint a virágzó rózsza, intézetünk díszére szolgált jelenlétével.“

„Hizelgő!“ szakítá félbe a marquise.

„Rövid idő alatt számtalanok barátságát nyerte meg s e barátók közül lady Harriet Bell, gyönyörű szőke angol özvegy tünt ki, egy Larvence esetjére méltó, elragadó teremtés. Sentimentális természete volt, heves képzelődő tehetséggel, melyet a regények csak fokoztak. Különbö kitünő jó szíve volt; pompás kedélylyel, magas

műveltséggel birt, röviden, minden fel volt található nála, mi egy nő érdekessé tehet, mi számára a világ csodálatát megszerezheti.

Egy napon, egy emlékezem mintha tegnap történt volna, egy fiatal embert hoztak hozzám, ki a legjobb ajánlatokkal volt ellátva. Egy kocsiban, magánkivüli állapotban hozták s én rögtön hozzá sittem.

Öreg nő ült ágya szélén.

„Uram“ mondá „M . . . prefect levélvel jöttem, ki gyermekemet az ön gondozásába ajánlja. Csak arra kérem, véghetlen elővigyázat miatt, ne kérdjék, de ne is kívánják nevét megtudni.“

„Madame“ válaszolá, „legbizalmasabb barátom, a prefect ajánlata teljes elég nekem. Lássunk a beteg után.“

Megvizsgáltam. Pillanatnyi elmezavarban szenvedett; az ütér hevesen vert, a felbőr égő volt.

„Eret vágunk rajta.“

„Nagy ég!“ kiáltá az öreg nő. „Vér! Ovakodjék orvos ur, kezei között adná ki lelkét.“

„Hisz erős a fiatal ember; egy érvágás csak a legjobb eredménnyel járna.“

„Oh uram, az égre kérem, csak azt ne, csak semmi mütétet.“

sok szép akxiomák, erkölcstani tételek hirdettetnek, és csepegtetettek a tanuló fiatal-ság szívébe azért, hogy azok a későbbi kor számára érvényesüljenek, s az általános művelődést minél szélesebb rétegekben és körökben szívet, lelket, észt nemesítve terjeszték.

Honnan van az mégis, hogy ezen arany-szabályokat az emberek, ha az iskola falai közül kikamaszkodnak, e falak között felejtik s az életbe átvinni nem akarják? Valószínű azért, mert legtöbbször úgy vélekednek, hogy ha e szabályokat mindenki megtartaná s vezérelveük az életbe is átvinné, ez, t. i. az élet, nagyon tulterhelt, egyhangu leendene, s nem érvényesülhetne annak tudományos tudata minden tarka következtetéseivel együtt, hogy az ember a majomtól származik.

Hanem most veszem észre, hogy kelletén túl merültem bele az iskolai dolgokba, mikor fontosabb tárgyokról akartam szólni.

Az emberi jogegyenlőség gyönyörű tanai mikkel az iskolákból bocsátottak benünket világgá szépen foszladoznak nagyon sokak örömeire! E foszladozásnak előkészítői vakondok módjára dolgoznak nálunk is, megyénk területén is. Videant cousules. E vakondok az előkészítők szintén az iskolákból kerültek ki. kik ama szép elveket meghazudtolják, szegre aggatják, s kísérik a központi kormányhatalmat, vajjon elég erős-e az általuk előtérbe tolt anarkhistákat megfékezni, s ezzel az ő bűnüket is megvédelmezni.

Magyarország jó hírneve itthon botorul lábba tapodtatik azok által, kik segítették azt a 19-ik század nagy elveinek terjesztésével megszerezni, s e század színvonalára emelni, most szertelen szerte dolgoznak azt e színvonalról leráncigálni.

A szomszéd Horvátországban hasonlóképen titkos kezek működtetik az anarchistákat, letépi, lábba tapossák, meggyalázzák a magyar czimert. A szellemi vezetők itt is ott is nem iskolázatlan fejek.

A magyar hirnévhez fűzött koszoru

megettéséhez a kutyánapok vége felé nálunk is kellett járulni kisebb kiadásban, és szerencsére, csak suttymban; nem a romlatlan kedélyű nép, hanem a tudományokkal szaturált, s tulterhelt néposztály egy kevéreke részéről.

Dalárdánk, három heti merész utazása alatt külföldön belföldön dicsőséget szerezve nekünk és nemzetünknek, nem rég hogy visszatért. Idegen földön, idegen népek között általános, közös és osztatlan volt megtiszteltetésük, megtiszteltetése a magyar névnek: s midőn haza jöttek itthon némely tudományosan kvalifikált fej kigondolta, hogy bizon jó lesz a sárga irigység és kajánság ősi elveit, nyomoruságos fegyvereit alkalmazni s azt a szerzett kis dicsőséget megtépni. Dolgoztak rajta kézzel lábbal, ki titkon, ki nyíltan.

Ezen uri alakok majdnem valamennyije tanult ugyan valaha valamit az iskolában az általános művelődés történelméből, tanulta a világot általánosabb és messzebbre terjedő látkörben megismerni; hanem ismét a fontoskodás öntudata megtanította őket az orruknál tovább nem látni. Mindegyik a szerint mérte műtázó polgártársaink viselt dolgainak eredményét, ahogyan tehetetlen ambíciója engedé, vagy ahogyan egyik-másik dalárunk az ő képéhez állott. — Valódi tudományosan képzett mérték. Isten bocsássa meg együgyűségüket.

Eme tanult szű csoportoska — mert az emberek között ilyenek is vannak, hanem Linné elfelejtette őket az állatországban osztályozni, — hallották ugyan valaha az iskolában, hogy: concordia res parvae crescent, discordia maxime dilabuntur; de az iskolából úgy a hogyan kigázolva, bőlebb dolognak hiszik e szép elvet is kitorvitva alkalmazni.

Bizon, bizon azt látjuk, hogy a tanár urak azokkal a sok szép elvekkkel, miket a katedránál hirdetnek, a falra borsót hánynak.

Ezek utolsó soraim hozzád. Isten veled, e téren többé nem találkozunk.

Levelezés.

Párizs, aug. 27. 1883.

Az ischiai földregés által szerencsétlenül járt olaszok fellegrésére tegnap rendezett ünnepély nagyszerűen sikerült. A párizsi sajtó, mely az ünnepélyt rendezte, meg lehet elégedve munkája sikerével. Az alliance franco-italienne, honnan a kezdeményezés kiindult, tapasztalhatta, hogy a köztársasági sajtó pártfogása a legelső fejedelmek pártfogásával bőven felér. A Tuileriák palotája körül, már az ünnepélyt megelőző két napon szokatlan élénkség uralkodott. A kíváncsiaknak egész tömege jött nézni az ünnepély előkészületeit, különösen pedig az écsok munkáját, kik egy nagy színpad elkészítésénél fáradoztak, hol az Éden színház ballet személyzete gyalog és lóháton fog nagy néma játékok előadni. Hatalmas ünnepi csarnokok és 28 áru sátor, mintha a földből nőttek volna, oly gyorsasággal lettek elő varázsolva. A tombolára szükséges ajándékok mindentől érkeztek. Különösen figyelemre méltók ezek közt Rothschild Nataniel báróné és Lemaire Madeleine gyönyörű aquarel festménye, Clésinger márvány mellszobra (Ischiai nő), melyet Dalloz Pál ajánlott fel, Boucheron, Dumoret és Durantin által ajándékozott pompás ékszerek kis és nagy értékű adományok. A tombola jegyekből csak az egy Heine-Furtado kisasszony 1500 darabot vett meg s azonkívül még 1500 frankot ajándékozott a szegény ischiai lakosoknak. A nyemérentárgyak kiállításra fényes látvány. Pénteken estére már több mint 4 százezer jegy adatott el, mely összeg azóta bizonyára megkétszereződött. Mgr. Guibert, párizsi érsek 33 ezer frankot küldött el. Ennyit gyűjtöttek Nagy-boldogszony napján a párizsi egyházmegye templomaiban. Ilyen előzmények után mondanom is felesleges, hogy a vasárnapi ünnepély meglepő érdeklődés mellett folyt le. Ha azonban ön megkérné, hogy írjam le hát a nap lefolyását, nagy zavarba ejtne, mert az ünnepély egy nap és egy éjjel nemcsak folytonosan tartott, hanem a látványosságok is folytonosan változtak. Legérdekesebb mozzanatai voltak mégis a napnak a nagy némajáték, a narancs-ligeti színház előadása, a nápolyi vásár, az utak melletti vásár, a szelídített oroszlanok, a népies mulatozás, a tüzi játékok, a kilivilgítás, a tombola és a nagy bál.

„Asszonyom” mondám „csak én tudom megítélni, mi használna a betegnek. Ha nem működhetem szabadon, úgy sziveskedjék fiát más által gyógykezeltetni.”

A szegény nő észrevette, hogy sértve érzem magamat.

„Tehát, ha másképp nem lehet, önre bízom, csak arra kérem, ne engedje neki látni, mit cselekszik ön.”

„És most távozzék asszonyom, ha kérem szabad. Majd megfigyelem a beteget s hiszem, hogy legjobb eredménnyel.”

A nő elutazott, miután ezer utasítást adott s a legnagyobb titoktartásra kért.

A beteg még mindig mozdulatlan fekiüdt. A jeka habban tájékozott. Sem nem látta, sem nem hallotta mi történtek körülötte.

Eret vágtam rajta, azután magához tért. „Hol vagyok? A szállodában vagy a vérpadon? Készen vannak a kivégzési eszközök?” ez volt első kérdése.

„Semmi sincs itt” mondám. „Itt oly emberek között van, kik önt ápolják, hogy minél előbb meggyógyuljon.”

„Kicsoda ön?”

„Én csak orvos vagyok.”

„Ugy? Nos akkor megfogadom tanácsait. De ön nem a hóhér?”

„Mily gondolat? Zavarja ki e gondolatokat eszéből. Az ön korában a világ csak egy virágos kert.”

„Virágos kert!” ismétlé a beteg gyermekes örömmel.

„Igen, egy a legszebb s legtrikább virágoktól illatozó kert, gyönyörű faszorokkal, hová könyvvel kézben a nap elől menekülni lehet s ha jól érzi magát szeretere méltó hölgyekkel, finom urakkal...”

„Ah orvos ur” szolt közbe, „meg akarok gyógyulni, tanácsoljon.”

Az új beteg nemsokára az egész ház érdeklődését magára vonta. Ugy szerettük őt, mintha testvérünk lett volna. Eugennek nevezte magát. Csinos fiatal ember volt, halvány és barna, félig katonásan, félig paposan nézett ki, nőies kezekkel s gyermek-i lábakkal, valóságos gavallér volt. A mi jó barátánk, a marquis volt oly szives, mint javulót a sétánál vezetni. Ezért, köszönete jeléül, a fiatal ember e gyűrűt ajándékozta neki. Ez az.”

És az orvos egy csinos, emaillozott arany gyűrűt mutatott, melybe, az akkori idők divatja szerint, egy szép camee volt befoglalva; a legelső helyet foglalta el a marquisé ujján.

Az orvos ezután tovább folytató:

„A szép Eugen, bár elmezavarából kigyógyult, tovább is ábrándozó maradt. Néhányan azt hitték, hogy családott szerelme a baja, mások állították, hogy, mint több szerencsétlen lángész, egy nagy ur gyermeke.

Minden nő között azonban lady Harriet Bell volt, ki az ismeretlen iránt sem így, sem úgy nem nyilatkozott, — s így hihető volt, hogy legkevésbé is érdeklődik. De nem így volt. Lady Harriet már az ifju szomorúsága miatt is érdeklődéssel iránta.

S ez érdeklődés, mely csak nőtt, nem maradt soká titok. Harriet igen szivesen közeledett volna a buskomor, tehetségekkel megáldott ifjuhoz, de Eugen néma maradt — magába zárkozottabb, mint valaha.

Nem akartam soha kérdésekkel ostromolni; nem kérdeztem tőle, honnét jött, midőn a gyógyintézetbe hozták, de végre alkalom nyílt valamit megtudhatni. Egy napon Eugen ruhát kérte a szolgától, melyeket idehozzatalakor viselt.

„Uram” válaszolá ez, „azokat már nem lehet viselni.”

„Miért nem Bastien?”

„Telve vannak vérfoltokkal uram.”

Eugen nem kérdezősködött tovább, halott halovány lett. Néhány pillanat múlva kiment.

Titokban elhozzattam az inassal a ruhákat azon ürügy alatt, hogy el küldöm Eugen anyjának, valójában pedig azért, hogy e foltokat megvizsgáljam.

E foltok és pecsétek csakugyan sebtől származtak, pedig Eugen nem volt megsebesítve. A sebnek nagynak kellett lenni,

Az ünnepély színhelye a Tuileirák kertje, melynek bejárata virág és lombkötekekkel s árbocokra át meg át vont temérdek lohogóval volt feldisztve. Az „Egyesség-terem” felőli kapu bejárat két nagy érc oszlopban zászlókkal körítve Párizs és Ischia ezimerpajzsai díszlettek. Bejutva a Tuillieráknak 23 hektár kiterjedésű kertjébe, azt egész szokatlan díszben találjuk. A két nagy terasz gesztenye, hárs és platán fái teleaggatva különböző színű ballonok és lampionokkal, a nagy alléek keresztben ugyan-csak lámpion és zászló füzérékkel vannak összekapcsolva. A nyolcz szegletű tó partján körszörűl girlandok futnak árbocztól árboczig, melyeknek közepén ezimer pajzs, tetején pedig lohogók díszlenek. — A palota felé vivő fasorban van berendezve a „nápolyi vásár”, takaros bódéi és szőnyegsátraival, festői elrendezésű hajó vitorlákkal, hol olasz nemzeti öltözetben mosolygó bájos hölgyek árulják a legkülönbözőbb áru cikkeket. A palota medenczéje fölé az Éden színház építészének tervrajzai szerint ezer □ méter nagyságu színpad van építve gyönyörű homlokzattal, mely egészen az Éden színház fantasztikus keleti stíljében van tartva. Itt adta elő az Éden színház több mint hatszáz személyből álló ballet kara hatzben egymásután a nagy néma játékok, mely egy 1799-iki katonai szemlét ábrázol gyalogság, lovasság és tüzérséggel, kik a színpadi háttér palizásjai és ágyúkkal megrakott mellvédei között igen szabatos katonai mozdulatokat, evolúciókat végeztek. Mily szemkápráztató látvány volt a sok izlésteljes egyenruhában libegő táncosnő, csak az tudja elképzelni, ki az Éden színház felülmulhatatlan tánckarát látta. A hatodik s utolsó előadás után, mely már az öreg éjszakába nyult, egy monstre-bál egyesítette vidám mulatságban a táncművészet összes kedvelőit. A narancs liget 400 éves fái között másik színi előadás gyönyörködte a jelenvöltoakat, a minden felé zajongó clownok, köztáncosok, birkozók az ünnepélynek egy órádi délután kedélyességét kölönözték. Ha még megemlítem Baptiste Pezon, a rettenethelen állatszédítő mutatóványait, melyeket nyolcz roppant himoroszlánjával véghez vitt, a többi az önképzéző erejére kell bizonom. Képzelnék egy százezerre menő népet, elegáns férfiakat, a legújabb nyári divatban kivonult hölgyeket, úgy mint azt július 14-én együtt láttuk s önk előtt lesz a kép a maga szüntelen

változatosságával s mozgalmasságával. Nem hagyhatom megemlíteni nélkül a „Paris illustré a Ischia” című lapot, melyet a „Paris illustré” egyetlen alkalmi számban, temérdek példányban állított ki. A helyett, hogy e díszes emléklapot leírnám, elküldöm önöknek, ez többet ér minden szóbeli változtatásnál.*) Este pompás tűzijáték s végül az egész kertnek bengáli tüzzel való ki-világítása következett. Ez volt a legnagyobb szerűbb látvány. A nyolcz szögű medence tükre, mint izzó láva kráter nézett ki, körülötte a nézők megszámlálhatlan tömege, melyből a medenczét környező hatalmas márvány szobor csoportok a Tiber, Rhône, Saône, Nil, Rajna és Mosel óriás alakjai rózsaszín felhők közt emelkedtek ki. Párizs, melynek kimeríthetlen szeretete minden alakba öltözik s ezek közül ismét kitudja választani a legkedvesebbet, melyt őt céljához segíti, ezuttal is megmutatta, hogy szép tettekben magát a világ egy városa által sem engedi megelőzteni. Soha szeretet munkája ilyen nagy eredményt fel nem mutatott. A jövedelem fél millió franknál többre megy.

Victor Flamang.

H i r e k .

Halálozás. Egy beküldött gyászlap jelenti Turesánkai Turchányi Gyulának, 1848 49-iki honvéd főhadnagynak, magyar írónak és a „Katholikus család” felelős szerkesztőjének, élete 52-ik évében, a halotti szentségek átjatos felvétele után, f. évi augusztus hó 26-án délután 4 órakor bekövetkezett kimúlta. A boldogultban jogakadémik tanára Dr. Mutschenbacher Viktor nejeének atyját gyászolja. Béke hamvaira!

Összpontositás. A sátorlábór újra pezsgő életnek örvend. Tegnapelőtt érkezett városunkba 11 zászlóalj honvéd, összesen 4000 főnyi létszámmal, hogy a Pécs környékén tartandó nagy honvédségi hadgyakorlaton részt vegyen. A gyakorlatok szeptember hó végéig fognak tartani, midőn a legénység ismét szabadságra bocsáttatik.

A pécsi kereskedelmi és ipartársulat által a pécsi kir. főelőtanodában létesített iparos tanfolyamba való beiratások szeptember

E lap, melynek ismertetését mai számunk túlmérete miatt jövőre kell halasztani, megtekintés végett lapunk kiadó hivatalában minden érdeklődőnek rendelkezésre áll. Szerk.

tember hó 8-án a délelőtti órákban eszközöltetnek a főelőtanodai igazgatóság által. A tanfolyam első osztályába felvétetnek mindazon iparos tanoncok, kik hat elemi osztályt, polgári iskolát, vagy valamelyik középtanodai osztályt látogatták. Az idén megnyitott második osztályba azon iparos tanoncok vétetnek fel, kik tavaly az első osztályt sikeresen elvégezték. — A társulat elnöksége.

A belvárosi népiszkola, mely már megkésült, egészben véve kilencz hónapig épült. Az egész épület területe 973 négyzetméter s több valóban nagy teremmel dicselkedik. Így a rajzterem 93 m² nagy, a zeneterem, mely különösen díszes, 80 m² területet foglalván el, ünnepélyességek tartására is feltele alkalmas. Az építési vállalkozókat dícséri e valóban városunk díszére való épület.

Kimutatás. A külföldről hazatért pécsi dalárda fogadtatása alkalmával átnyújtott koszoru és szalag előállításai költségeire adakoztak: Báró Majtényiné és Cseh Mária 5 frt, Försterné és Förster ur 5 frt, Dulánszky ö nműtsága nővére 2 frt, Tibiassy József 2 frt, Littke Józsefné urhölgy 1 frt, Tomacknál egy asztaltársaság 2 frt. Dr. Kohárics Károlyné 1 frt, Özv. Czvetkovitsné 1 frt, E. M. 5 frt, Sipőcz Istvánné 1 frt, Gradvochné 1 frt, Kaltneckerné 1 frt, Dr. Mendl Lajosné 1 frt, Renz Beláné 1 frt, Vogl Jánosné 1 frt, Thaler Gusztáv 1 frt, Simon János 1 frt, Ifj. Schapinger 1 frt, Girardi 1 frt, Ludvig Jánosné 1 frt, Ifj. Wachauer 1 frt, Trencsinerné 1 frt, Hermann Imre 1 frt, Pinter Ferencné 1 frt, Ferenczy Istvánné 50 kr., Mátyás Róza 30 kr., Dittmayer Jakab 30 kr., özv. Johan Nándorné 25 kr., Egy József 50 kr., idb. Krausz S. 50 kr., ifj. Krausz S. 50 kr., Vurster Antal 30 kr., Schaurek Józsefné 50 kr., Sillay József 50 kr., Schneckenberger Pista 50 kr., Vinter Mátyás 30 kr., Tauszig A. 50 kr., Gruber 20 kr., Horváth A. 20 kr., N. N. 30 kr., Domján 40 kr., N. N. 20 kr., Traub 50 kr., Alt 50 kr., Schumann 40 kr., W.-kisasszony 30 kr., Sziklay Luiza 30 kr., N. N. 25 kr. Összesen 48 frt. Kiadás számlák szerint 44 frt 51 kr marad 3 frt 49 kr.

A budapesti nagy hadgyakorlatokhoz, melyek tudvalevőleg szeptember hó első két hetében tartatnak meg, az 52-ik gyalogezred is elutazott. Ezredünk tegnapelőtt este 5 óra 37 perczkor külön katonai vonaton hagyta el városunkat s a bucsuzásnál városunk la-

nagyobb, mint melyet egy kardvágás okozhat.

Gyilkos volt Eugen? Ide bujt el? Ki akar a törvény szigora alul menekülni? Fenyegetés, vagy erőszak útján nyerte prefect barátomtól az ajánló levelet?

— — — — —

Ez idő alatt Harriet ajándékot kapott Eugentől.

Itt van ez is, hasonlít egy jegygyűrűhöz” s az orvos a marquise ujján levő második gyűrűt mutatta.

„Harriet a következő szavakkal adta e gyűrűt Eugennek:

„Egy borzasztó titok, rettenetes akadály nem engedi meg azon reményt csak táplálni is, hogy valaha enyém lehessen. Gondoljon legalább a gyűrű láttán reám, ha majd a messze távolban leszek. Ha rá tekint gondoljon arra, hogy szívem az öné volt s öné is marad.”

A tájék, hol intézetünk állott távol volt a fővárostól, de a lapok útján mindenről értesültünk.

Egy napon olvastuk, hogy a rendőrség gyilkost fogott, ki bűnét bevallotta.

Eugen halálsápadt lett.

„Ismét egy” mondám én, „ki büntetését a vérpádon nyerendi el.”

„Atok a hóhérra!” kiáltá Eugen. „Oh! mily utálatos kínzás!”

„Nem találja igazságosnak, hogy az,

ki öl szintén meg ölessék?” kérdém, mialatt erősen szeméi közé tekintettem.

„Nem” válaszolá Eugen. „Ez igen szigorú büntetés. Az embernek nem szabad törvényszerint embertársát megölni; a gyilkosságot halállal megtorolni annyit tenne, mint átlépni az emberiség jogait s az istent bitorolni. Zárjátok be a gyilkost, de ne öljétek meg.”

S a legnagyobb felindulással elhagyta a termet.

Nyolcz nappal később az államügyész látogatott meg s kérte, hogy Eugennel beszélhessem. Mit mondott neki, senki sem hallotta. A mit hallottak a fiatal ember könyörgése volt, könyöze s panaszhangjai.

Eugen a legközelebbi hétfőn elutazott s nem tért többé vissza.

Lady Harriet egy évig várt reá. Nem jött, nem írt. A szegény asszony láthatólag sorvadott, vesztette szépségét. Szívbjait kapott s tanácsoltam neki, utazzék haza. Elutazott.

Két hónap múlva a marquise, ki ez időben Párisban lakott, levelet kapott a szeretetreméltó angol lady szüleitől. E levélben — angol szokás szerint — egy gyűrű volt, ez utolsó itt a marquise ujján, s benne vése van:

Lady Harriet Bell meghalt 25. évében, 18 . . aug. 17-én.”

Az orvos elhallgatott.

„És Eugen?” kérdék a hölgyek, „mi lett Eugentől?”

„Ah, Eugen?” vevé fel ismét a szót az orvos, mint oly elbeszélő, ki ért a hatás eléréséhez. „Nos, tíz évvel később találkoztam vele Toursban; jól nézett ki, meghízott. El ment mellettem anélkül, hogy felismert volna.”

„Ismeri ön ez urat?” kérdém egy sétálótól.

„Azon feketernás urat, ki atyja hivatásáról mitsém elbújt tudni?”

„Igen.”

„Ki sokszor elbujdosott, hogy ne kelljen neki folytatni?”

„Ugyanazt.”

„Lelkemre! Ki ne ismerné? Egy felépte alkalmával majdnem behalt.”

„Mondja már, ki ő?”

„A volt hóhér. Mióta azonban a mesterség nem jár örökösdi kényszerrel — hóhér apának a fia is hóhér kellett, hogy legyen — lemondott. Egy falusi leányt vett azután nőül, most családapa, választott, a gros nagykereskedő s bátrán üzérkedik a gabna tözsdén.”

E pillanatban jelt adtak a négyesre. Az orvos vissza huzta a marquise ujjára a három gyűrűt.

S a teremben néma csend honolt.

kői közül számosan megjelentek a pályaudvaron. Az ezred budapesti tartózkodása alatt a „váci határ” nevű gyakorló téren felüött vészón sátrak alatt fog tanyázni, s haza jövet utjának egy részét gyalog menetben fogja megtenni.

A községi és körjegyzők szigorlatának újabb szabályozása iránt — mint a Nemzet közli — a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. I. t. cikk 6. §-ában foglalt rendelkezések alapján a helygymiszteriumban tárgyalás van folyamatban.

Ünnepély. A „szigetvári olvasó-egylet” f. évi szeptember hó 6-án, hős Zrínyi Miklós elstének 317 évfordulója alkalmából, saját helyiségében, a kert fényes kilátásúja mellett, tánczoló egybekötött kerti ünnepélyt rendez, Belépti-díj tagoknak és azok családtagjainak személyenkint 30 kr., nemtagoknak 80 kr. Kezdeté 8 órákor. A tiszta jóvedelem az egylet könyvtárának gyarapítására fordítatván, e czélra felülfizetések is köszönettel vétetnek.

A középiskolai törvény. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter. f. évi 27,980. szám alatt, a következőkben intézte a tankerületi főigazgatóságokhoz: A középiskoláról s az ok tanárainak képzéséről szóló 1883. évi XXX. törvényeket az 1883—84-ik tanévvel életbe léptetem. A mennyiben a törvény némely szakaszai speciális rendelkezéseket vagy átmeneti intézkedéseket igényelnek, ezek iránt a főigazgatóság rendeleteimet később a dolog természeté által föltételezett időben és sorrendben fogja venni. Elvárom, hogy a főigazgatóság mind maga, mind pedig a felügyelete alá rendelt tanintézetek igazgatói és tanár-testületei hazánk kulturájára nézve ezen oly annyira fontos törvény végrehajtásában, mely törvény hivatva van közművelődésünkben új korszakot alkotni, a legnagyobb odaadással és buzgósággal megfognak tenni mindent, mit a kötelesség s a nagy czél parancsol. Kelt Budapesten, 1883. évi aug. hó 20-án. Trefort.

Tűz Piskón. Folyó hó 27-én este, kevéssel a teljes besötétedés előtt, Fórisz János piskói lakós kocsiszinje állítólag belőrül, mások szerint pedig kívül annak szalmateje kigyuladt, és az abban felhalmozott száritott kender is tüzet fogván, pár perc alatt lángokban állott. Annál gyorsabban történt mindez, miután a forró és száraz időjárás a szalmával fedett tetőket még gyulékonyabbá tette. Ezen kigyuladt kocsiszintól, további 6 gazdasági és laképület tüzet fogott és az ily alkalmaknál népünknel szokásos fejtelenség és eléggé nem kárhözható télséjesség folytán, — csakis Isten és az ott feckendezőkkel, megjelent Zehi pusztai káptalani uradalmi ispán, Mézáros Gyula, vagy több intelligens ember erélyes fellépése és okszerű intézkedésének köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedhetett. A kár legkevésbé 2000 frtra rug, ember és házi állat nem esett áldozatul, — biztosítva semmi sem volt, — mi ugyancsak szomorú színben tünteti fel földnépünk gondolkodás módját. Tragikus jelenet is volt elég, — többi között fent megnevezett károsnak egypár hetes gyermeke az égő házban maradt, mire az anya berohant a lángok közé, gyermekét kihozta, de ruháimentis is megakarván menteni, két karját, kezzeit és homlokát borzasztóan összeégette. Szomorú volt nézni, midőn összeégett karjain hozta megmentett kincsét, kis gyermekét. A szerencsétlenség színhelyére érkezett körjegyző azonnal intézkedett, hogy orvosi ápolásban részesüljön, — mert félni lehet attól, hogy szegény menyecske sebeibe vagy belehal, — vagy örökre nyomorék lesz.

Nagy lakodalomról értesít szerderkényi levelezőnk, melyet Mamel nevű nyomjai polgár ült e hó 28-án. Ez alkalommal az egybegyűlt lakadalmas nép megvendégelésére 2 ökröt, 4 borjut, néhány disznót és 100 drb. baromfit vágtak le, melyhez 140 kenyér süttetett s hogy meg ne árton 25 hectoliter bor csaplatotát meg. Az ebédhez

négy házban 42 asztal terítettett s a vendégek napnyugtáig derekasan ebédeltek. Az ifjuság nappal az utcán, éjjel pedig a vendéglőben tánczolt s a megerősített zenekar oly lármát vitt véghez, hogy Szerderkényben is tánczoltak a nyomjai muzsikára. A 66-ik hónapé zászlóalj ép kapóra jött. Itt tartotta állomását Pécsre vonuláiban. A legénységet rögtön lefűlleték s miután néhány magyar nótát elfújtak, hatalmas megvendégelték őket a lakadalmas svábok.

A vaiszlói szarvasmarhakiállításon, a kiállított jeles tenyészanyagért a következők gazdák nyertek jutalmat: I. Tenyész bika kért: 1. díj egy rosta, Szt.-Gál község. 2. díj egy fölserelt szekér, Csonka-Mindszent. 3. díj egy kapáló-éke, Berencze. 4. díj 14 drb. g. eszköz Szt.-Dienes. Okmányt: 1. Kovácsits testvérek Pécsről. 2. Fazekas Sándor Selylye. Bikaborjukért: 1. díj vasbarona, Kertner Károly Harkány (3). 2. díj 10 drb. eszköz Vida István Vertike (4). Okmányt: Kovácsits testvérek. Űszökért: 1. díj Szilágyi Dávid, Hidvég egy drb. rosta. 2. díj Horváth János Lajos tanya egy drb. töltőtető. 3. díj Nasádm József Kákies, egy pár vastengely. 4. díj Varga István, Sellye 7 drb. g. eszköz. 5. díj Boty József, Iványi Rézbogrács (3. díj). Okmányt: Unger Ede Vaiszló, Hodos János Iványi. Tehenekért: 1. díj Zrelis András Vaiszló, kukoricza morzsoló. 2. díj Csordás József Hidvég, magtisztító. 3. díj Csánk István Galványta egy rosta. (A. 1.) 4. díj Tóth Samu Vaiszló, 14 drb. gard. eszköz. 5. díj Szücs Ezekiel Vaiszló, 10 drb. gard. eszköz. 6. díj Sáfrán Péter Kákies 8 drb. gard. eszköz. Külön díj: Nádosy Kálmán urnak adománya 1 drb. rosta, Kakas István, K. Peterdról. Okmányt: Kovácsits testvérek, Fazekas Sándor, Lidlaner József Iványi. Tinkóért: 1. díj Czina Péter Hegyszentmárton, szeeskavágó. 2. díj Erős József Málom, egy taligás eke. (A. 2.) 3. Ozdi József Eggerszeg, egypár vastengely.

Lehetnek-e tagjai a megyei állandó választmánynak a járási tisztviselők? A Bars megye által az állandó választmány szervezéséről közelebb alkotott szabályrendelet a helygymiszter felülvizsgálván, ezen szabályrendelet 1. §-ának azon rendelkezését, mely szerint az állandó választmány tagjái a törvényhatóság bármely tisztviselője megválasztható, oda rendelté módosítani, hogy az állandó választmány tagjái a járási tisztviselők kivételével a törvényhatóság bármely tisztviselője megválasztható, mert a járási tisztviselőknek az állandó választmányba beválasztása, a közzolgálati érdekek szempontjából helyt nem foghat.

Védtelen nők. Mult szombaton, e hó 25-én éjjel két nő a mohácsi vasutállomáshoz sietett egy urnó elé, ki a vonattal volt érkezendő. Utközben a két nőt, a korona vendéglős mindenes erköletelen szándékkal megtámadta, s midőn azok a támadót rendre utasították, ez neki bősziülve még tettelesen is bántalmazta őket, éktelen kiabálással kisérve az állomásig. Még várótermében sem riadt vissza e tolokodó, hanem durván rugdalmi kezdte a tisztességes nőket. A váróteremben lévő férfiak mindezt egész közönyösen nézték. A botrányos jelenetnek egy rendőrvetett véget, ki a rakonczátlan támadót bekísérte.

Kitüntetés. A bécsi I. nemzetközi gyógyászati kiállítás jury-je a krondorfi „Stefania koronahercegnő forrás” savanyuvizet, mint e nemben egyik legkitünőbbet, nagy arany éremmel tüntette ki.

Füredői irodalom. Uj Tátrafüred éghajlati viszonyai, tíz évi meteorologiai megfigyelések alapján összeállította dr. Szontagh Miklós. Igó Schmidt J. nyomd. 1883. 8. Ez a czime a 91 lapra terjedő füzetnek, mely a legnagyobb gondallal foglalja össze mindazon meteorologiai adatokat, melyeket szerző tíz éven át tett s melyeknek száma összesen 109,500 megfigyelésre terjed ki. Az egyes táblázatok úgy vannak

összeállítva, hogy azokból számokkal ki lehet számítani, nemcsak az egyes hónapok hőmérséki és légnomási ingadozásait, hanem a többi meteorologiai tüneteket is, a legkisebb részletekig. Uj Tátrafüred már a mult évben úgy rendezkedett be, hogy a hosszabb gyógykezelést igénylő tüdőbetegeket télen is részesítse azon előnyökben, melyeket ily betegek klíma, szabaddani mozgás, légvétel és tüdőgyakorlat s a modern gyógykezelés tekintetében a helytől megkövetelnek. A mult télen a jég meglett törve. Több mint ötven tüdőbeteg élvezte a tátrai téli idény előnyeit oly kiváló eredménnyel, mint a minőt nyáron is méltán megbámulhatnak. A jó berendezés, kényelmes társalgó és játszó-termek, napfűlkék, üvegezett terraszok, szép téli kert, tiszta sétautak, jól beosztott napi rend s lelkiismeretes orvosi gondozás már a mult télen megkedveltették a beteggel az intézetet s megállapították annak jó hírét. Ha Dawos Svajczban 5000 láb magasságban ezer és ez tüdőbetegnek ad télen menhelyet s visszaadja egészségét, miért ne lehetne Magyarországnak is egy ily téli edénye akkor, a midőn az sokkal előnyösebb éghajlattal, hasonlíthatatlanul szebb tájképpel s az új Sanatorium kiépítésével ép oly kényelmes berendezéssel bír, mint a külföldiek. Az inment megjelenő füzetnek czéljai közé tartozik, kimutatni azt, hogy Uj Tátrafüred éghajlata nemcsak nyáron bír becsesül, hanem télen is ép oly egészséges, s hogy ezen hely az európai magaslati téli gyógyhelyek közül a legelső helyet érdemli. Ugyan kevesen tudják, hogy az erdnek viszonylagosan nedves levegője határozottan szárazzá válik, mihelyt a hegyek jég és hóval fedve. Mig nyáron a ritkított levegőnek erős szívó ereje által a fenhavak talajnedvessége és a talajgázok csakhamar kőd és felhővé alakulnak, úgy a havasok esésain télen többnyire derült az ég s a kőd a lapály legmélyebb részein képződik és ott egy sűrű réteggé összeszorul, mely felülről nézve egy hullámzó tengernek látszik, melyen a nap sugarai a spectrum minden színeiben csillámlanak. A levegőnek esőkélyebb nedvessége télen nagyobb átlátszóságot a napsugaraknak könnyebb keresztülhatolhatóságát s ennél fogva erősebb hőkiejtést, insolációt okoz. Ha hozzágondoljuk még a hely védett fekvését észak és északnyugat, tehát az uralkodó szélirány ellen télen, a esékly eső és hó csapadékot, alig egy harmadát annak, a mit az alpokon észlelünk, — úgy könnyen megfogjuk érteni, miért van Uj Tátrafürednek magasabb évi középhőmérséke, mint az fekvésénél fogva megilletné.

Ép úgy mint nálunk. Szegeden „Dugonics-kör” név alatt egy tudományos és szépirodalmi kör van alakulóban. Az eszme megpendítője Reizner János főjegyző volt, ki az alapszabálytervezetet is szerkesztette. E hó 25-én volt ez ügyben, a Somogyi könyvtár olvasó-termében a második nagy értekezlet, számos ügybuzgó barát jelenlétében. Jelen voltak: dr. Tóth János, ki az elnöki szerepet vitte, Fehér Ipoly, tankerületi igazgató, Reizner János, Kálmán Lajos, Szeged és vidéke népköltészetének érdemes gyűjtője, Nagy Sándor, a „Szegedi Híradó” és Enyedi Lukács a „Napló” szerkesztője, továbbá Pósa Lajos, Farkas Antal reálisk. tanár. Az értekezlet tárgyat első sorban az alapszabálytervezet részletes megállapítása képezte. Kölcsönös eszmecsere után, kevés változással és némi bővítéssel úgy, a mint elő volt tervezve, elfogadtattak. Eme kibővítés egyik fontosabb pontja, hogy a társaság czéljait tüzi ki egy a magyar alföld számára létesítendő muzeum felállítását. Miután az alapszabálytervezet ügyében megállapodásra jutottak, egy szakbizottság választatott következő tagokkal: Nagy Sándor, Enyedi Lukács, Farkas Antal, Pósa Lajos, Szabados János, Vass Pál. Ezeknek feladata lesz, a társaság tényleges

megalakulásának előkészítése, úgy hogy a helyi, valamint vidéki irodalmi működésre hivatottakat összeírják, kik közül azután a rendes alapító tagok választanak.

Brassóban is alakult egy nagy érdeklődésnek örvendő kör, melynek czélja a román műveltség emelése és terjesztése.

Mire vigyázzunk a lovak vásárlásánál?

Közönségesen azt tartják, hogy a lóvásár a legtöbb esetben szerencsejáték s ebben sok igaz van. Még a ki a lóismében teljesen jártas is, megjárja néha a lóvétellel, hát még az olyan, ki lóval tud ugyan bánni, de a ló küllemeni viszonyaival, a ló hibáival s rozsz szokásaival kevésbé ismeretes.

A csalás és hamisítás, a melylyel minden más téren is találkozhatunk: a lónál is oly óriási haladást tett, miszerint vigyáznunk kell a vételnél, hogy meg ne csalattassunk.

Ha a ló az istállóban áll s innét vásárlunk lovat, ezen esetben vizsgáljuk meg, — nincsenek-e a lónak rozsz szokásai, nevezetesen az egyik hátsó lábát nem rakja-e a másikra, miáltal a patkó hátsó részével az egyik hátsó lábát annyira megnyomja, hogy e miatt hónapokon át a ló sántítani lesz kénytelen.

Ha a ló az istállóból kivезettetik, ne engedjük meghajtatni, hanem menjen az ki rendes járás mellett, mi pedig álljunk az egyik oldal felől s így nézzük meg járását s lábainak mozdulatait. Ezután álljunk a ló másik oldalára, fordítottassuk azt meg s vezetessük vissza ellenkező irányban, hogy a másik oldalán levő lábak mozgásait is észlelhessük. Most álljunk a ló fara mögé s vezetessük előre, vigyázzván e közben a hátsó lábak járására, végül álljunk a ló elejébe és vezetessük velünk szembe.

Ezen jártatásnál arra ügyeljünk főleg, vajjon a négy láb egyenlő könnyen és szabadon mozog-e s a hátsó lábak az elsők nyomába, lépnek-e?

Hagyjuk most a lovat hajtani s álljunk e közben oldalvást, hogy a ló ügető mozdulatainak szabályosságáról meggyőződést szerezhesünk.

Ha a látás jóságáról akarunk meggyőződni, tegyünk egyik kezünkkel úgy, mintha azzal a ló fejé felé ütést akarnánk mérni, ha a ló erre szeméit behunyja vagy fejét felkapja, akkor a szemeknek állapota ép, a látás jó, a ló tehát nem vak. Ha nem veszi észre fenyegetésünket, akkor vak, habár ezt külsőleg észre ne vennénk.

Az egészséges szemek mindig egy kissé kiállók; a beesett szemek mindig előrehaladt koru, vakságra s néha rozsz vérmérsékre is mutatnak.

Vizsgáljuk meg a veendő ló fogait is, a melyeknek állapotáról, erős állásáról s alakjáról a ló életkorát határozhatjuk meg. Ezután megnézzük az első lábakat, ezeken a térdizületet és patákat, ugyanígy teszünk a hátsó lábakkal is. A lábakon ne forduljanak elő pókok vagy egyéb daganatok; főleg nagy hiba, ha ily pókok a lábak izületeinél jönnek elő, mert a lovat a járásban akadályozzák meg s az ily ló, egy kis meghajtás után, mindjárt sántít. A csüd- és csankizületen megnézzük, nincsenek-e ott surlódás helyek, vágások, varas helyek. Igáslónál mindig jobb, ha a csüd izületek s a csüd rövidke s nem hajlottak meg erősen; mert ha ezek hosszuk s igen meghajolnak, huzásra a ló nem alkalmas s erőfeszítésnél könnyen baj történhetik az izületekben. Futásra való s könnyű kocsioknál az ily izület már nem oly nagy baj.

A lábak a legtöbb lóvásárló által csak felületesen szoktak megvizsgáltatni, pedig ezeknek beható megfigyelése igen fontos. — Legyenek a ló lábai egyáltalában erősek; a paták legyenek rugalmasak, tiszták s mentek minden repedéstől. — A paták talpa

legyen erős, kemény, hogy a ló lábai követet, s a köveces utat károsodás nélkül kiállhassák. — Ha a ló a gazdaságban használtatik s követett utakon nem igen fogja jární, akkor az alacsony pata nem jár említésre méltó hátránnyal. — A pata talpán levő nyír legyen minél szélesebb és nagyobb; mert ez a pata épentartásának s tartósságának legnagyobb tényezője.

Alacsony testalkatú lovak inkább huzásra, a magassabbak inkább lovaglásra alkalmasak, ha természetesen ezen tulajdonságok nem mennek át a szélsőségekbe. A keskeny állású lókkal bíró lovak gyengék és bizonytalan, ingadozó járásuk.

Ha valamely ló farkát nehezen és megreven emeli fel, ez arra enged következtetni, hogy a ló fara, és egész hátsó része erős, ha a fark nagy könnyűséggel emeltek fel a ló által, akkor a ló hátulja gyenge.

A mi a ló korát illeti, ez 17 évig a fogakról ismerhető fel, ezenfelül már főleg kezdő és laikus lótorát gazda nem igen ismerheti fel a ló korát, mert a fogak a lókupeczek által igazán művésziessen szoktak fiatalítani.

A csikónál — mint tudjuk — két és fél éves korban a fogófogak csecsfogai váltatnak ki s állandó fogak által helyettesítenek; ezen fogófogak 3 éves korban elérik a többi fog magasságát vagyis sorba lépnek. Három és fél éves korban a középmetzfogak váltatnak ki s ezek a 4 éves korban sorba is lépnek. A két szélső fog: a szegletfogak 4 éves korban váltatnak ki s az ötödik évre lépnek sorba. Lókupeczek nem egyszer teszik meg, hogy ily felváltott csikófogat illesztnek az öregebb lovak állkapcsába.

Az öt éves korig kijött állandó fogak mindnyájan kupával bírnak, ezen kupák lekopása s a fogó ráglapjának vízszintessé változása után ismerhetni már most meg a ló korát az öt évet túl. Hat éves korában elkopik a kupa a ló fogófogain; 7 éves korban a közép metzfogakon s 8 éves korban a szegletfogakon.

A 8 éven túl következő életkor már a ráglap átmérőinek arányáról határozható meg. Ugyanis a kilencedik évben a fogófogak hosszátmérői a keresztátmérővel oly viszonyban állanak mint az $5\frac{1}{2}$ áll a $3\frac{1}{2}$ -hez. Ezen állapot húzódik 2—3 éven át, míg a 12 évben az arány már úgy fog állani az átmérőknél, mint 5: 4-hez. Ezen arány ismét 3 évig eltart, a ló 15-ik életéveig.

Ezen időközben a lókupeczek a szegletmetzfogokon kis vésvél kupákat csinálnak s a lovat 7 évre akarják meghamisítani; ezen család a laikusoknál sikerre is vezethet a legtöbb esetben; de a szakértő löismerő a ráglapok ímént elített alakját aligha fogja összeegyeztethetőnek tartani a szegletfogak mesterségesen vajt kupáival.

Tizenöt éves korban a fogófogak ráglapjai majdnem kör alakúak, úgy hogy e fogak hosszátmérői a keresztülmérőkkel teljesen egyenlők lesznek. A fogak ezen alakú állapota ismét 2 éven át tart.

A ló 18 éves korában fogai háromszegletű alakú ráglappal bírnak, miután a fogak kopása azok derekára ment át, ezen alak tart a 21 éves korig, a melyen túl a fogak hosszukák szivalaku, vagy némelyek szerint visszás tojásdad alakú ráglappal bírnak. Természetesen ezen tojásdad jeleknél mindenütt hibázhatunk, a 10 éven felüli kornál 1—2 évet, a mennyiben egyik másik alak, mint említettük 2—3 éven át tart s a mennyiben továbbá a fog kopása igen sokban függ a takarmányemektől is. Fű, moslék és dara mellett sohasem kopik a fog annyira, mint zab vagy egyéb nemes takarmány és széna mellett.

Ha az idősségre mutató ráglapok mellett itt-ott fiatal fogat, vagy kupát látnánk valamely lónál, úgy meg kell nézni csak a ló magatartását. Tüzes, élénk szemek az ifjú kornak mindig sajátjai lesznek, míg a fiatalnak kiadott öreg lovaknál a hamisítást

a bágyadt tekintet, a beesett szemek, s itt-ott szürke szőr is elárulja s ha még úgy befestik is az őszülő szőrt feketére vagy egyéb színre, azt nem tudják megtenni, hogy a vén ló fiatalnak viselkedjék is magatartása, mozgása s tekintetében.

A keskeny mell huzásnál erőt kifejteni nem képes; huzásra tehát a mell szélességére is figyelniünk kell. A marnak kissé magassabban kell állani a farnál, különben majdnem a ló egész sulya az első lábakra nehezedik s a ló a mellett, hogy sokat botlik, csakhamar rokkant is lesz első lábaira.

Végül nem ajánlhatjuk eléggé a lóvásárra menőknek, hogy nézzék meg mindig, kivel van dolguk, kitől vesznek lovat. Ismerős tartózkodású eladótól sohasem fogunk annyira megkérősitatni, mint ismeretlentől; mert a keheesség, havi vakság s butacsira, taknyosság és fekete hályogért szavatolni nehezedik s a ló a mellett, hogy sokat botlik, csakhamar rokkant is lesz első lábaira.

Egyes rozsz szokásait a lónak már a vásáron is kipróbálhatjuk. Ha a lóhoz közelítünk s a ló fileit hátrakonyítja s farkával csapdos — az ily ló már gonosz természetű s harap vagy rug. Ha nem hagyja a ló hátsó lábát megemelni, ha nem hagy szép lassan a hasán és lágyékán végig simogatni, ha a keftét nem türi — már tisztában lehetünk a ló rozsz tulajdonságai iránt.

El ne mulasszunk soha a lovat befogni, a kerekét bekötöni s a huzás minden nemében s minden előfordulható akadályai-
val megpróbálni és pedig ha lehet, fogjuk azt saját kocsiunkba a lovakat s ne hajtassuk azt az eladóval, hanem hajtssuk magunk, mert sokszor a csökönnyös ló épen arra a napra s azzal a kocsi-
val van egy napra bedomítva, a melyen vásárra hozatik s más kocsi-
ban s más által hajtva csakhamar ki fog tünni csökönnyősége.

Ha lehet, vásáron mindég a tenyésztő, vagy az eladó gazdától vegyünk lovat s a lókupeczeket s kereskedőket lehetőleg kerüljük, mert ha ez utóbbiak be nem csapnak is bennünket, mégis pár heti jó tartás mellett sokkal drágábban kell tőlük a lovat megvenni, mint azt a kiscgazdától, a tenyésztőtől megvehettük volna.

Ne nézzük azt, hogy valamely faluról behozott ló sovány s derangirozott állapotban van, mert az ily ló jó kezekben, kellő bánásmóddal, takarmányozással s tisztogatással mellett csakhamar megjavul s értéke kétszeresen is emelkedhetik. A kövér, jó kinézésű lovaknál sokszor épen ezen állapot vezet felre a vevőt s felejteti el vele azon hibákat, a melyek pedig a jó husban levő állapotnál sokkal fontosabbak a lótorátóra nézve.

E.

Közgazdaság.

(Folyt.)

A szőlőmivelés és borászat emelése, a szakképzettség közvetítése, az értelmiség fejlesztése, az idevágó érdekek képviselőit és védelmére szánt jelenlegi állami és társadalmi intézmények, tev. kenység legnagyobb részének nincs meg a kívánt nyomokat hagyó kihatása s nem is lesz mindaddig, míg e tevékenység határozott irányban, megállapodott tervszerűséggel s az adott viszonyok folytonos szemben tartásával, okszerű cél felé nem halad.

A bortermelést nálunk általában oly fokra emelni akarni, mint az Franciaország hírneves vidékein s a Rajnamelléken áll, hiu törekvés. A modern szaktudomány vívmányai csak ott alkalmazhatók, hol a termelők elegendő tőkével és a kellő szakismerettel bírnak. A kis termelő nem hajlandó s nem is alkalmas a sok experimentálására.

A haladási törekvéseknek tehát leginkább oda kellene irányulni, hogy a kis termelők az okszerű és helyes szőlőművelés alapfogalmaival megismerkedjenek, a mi a leg-sikeresebben úgy lenne elérhető, ha a szőlőművelés alapismeretei a falusi nép- és városnépi, ismétlő iskolákban adnának elő. Ily módon aztán azon néptanítók, kik időnkint államköltségen a vinczellérképez-pékben számukra tartatni szokott borászati dóttanfolyamokon részt vettek, az ott szer-zett ismereteket a legaldásosabban értéke-síthetnék. Igen célravezető lenne az is, ha a magas miniszterium szőlőszeti és borá-szati szakismereteket a néptanítók útján terjesztene. Az illető naptárak kiadói — esetleg némi díjazás mellett — édes-örömet vennének fel naptáraikba ilyen közleményeket. — Így s a kellő folytonossággal köznép-pünczre jobban lehetne hatni mint annyi más, igen költséges s csak alig számbavehető, vagy éppen semmi eredményt nem nyújtó intézménnyel.

Mily hátráltató befolyással bír az italmérsi jog bortermelésünkre és borkeres-kehdelmünkre az sokkal ismertebb, semhogy annak itten való bővebb fejtegetését szük-ségesnek találjuk. E helyett — minthogy a miniszterelnök ur m. é. október 11-én a kormány munkaprogramjáról a képviselő-ház elé terjesztett jelentésében az italmérsi jog megváltását közeli kilátásban helyezte s minthogy a megváltási módzatra nézve tudtunkkal még határozott tervezet nem létezik — felhozunk itt egy megváltási esetet, mely újabban e kamara területén fordult elő. Ugyanis Albrecht főherczeg baranyai uradalmainak főhelye: Belleye község magánserződés által váltotta meg az italmérsi jogot olyképen, hogy az ura-dalom a vendéglői összes épületeket s az italmérsi jogot a községnek örök áron el-adta 25100 forintért, mely összeg 15 év alatt törvényes kamataival törlesztendő az ura-dalmi pénztárnál. Nemkülönbön részletfizetés által törlesztetik a bekebelezési költség s kincstári illeték is. Az italmérsi a község maga házilag kezelte választott u. n. „borbírák” által, kiknek kötelessége az italokat beszerezni, a jövedelmet kezelni. Ily módon aztán a tiszta haszon nemcsak a törlesztendő összeget fedezi, de a maradék még a községi öntadó leszállítását s a 15 év leteltével pedig — mi 1893-ban lesz — egészen való elégedését is lehetővé teszi. A megváltás ép ily előnyös volt a szomszédos községekre nézve is. Darócz község e jövedelméből iskolát épített, Kopács pedig utcait egy egészen városias járdával látta el.

Nem azért hoztuk fel ezt itt, mintha a leendő megváltás módzatait ezek szerint keresztül vinni célszerűnek tartanók, hanem csak azért emlékeztünk meg erről, mert ezen végbement megváltási aktus is intő példaul szolgálhat arra, hogy az alkotandó törvény a megváltással ne a községet mint testületet — számtalan esetben nem lévén az képes ennek terheit viselni — és ne is az egyes adózók, hanem magát a meg-váltandó jogtulajdont, illetőleg annak jöve-delmét terhelje.

Rendes borkereskedő van Baranyában 24, Somogyban 5, Tolnában 60. Ezen kívül nagyon sokan vannak, kik rendszeres foglal-kozásuk mellett üzérkednek borral. Borker-eskedőkben e kamara területén nincs hiány. S e jelenség annyiból is örömdetes, hogy a termelők előnyére a borok eladásánál rend-szerint igen élénk verseny tapasztalható.

Az orsz. borászati törzskönyvbe e ka-mara területéről igen csekély bejelentések tétettek. Ugyszintén az orsz. központi minta-pinczébe is csak 4 termelő által helyeztetett el bor eladás végett. Ennek oka abban rejlik, hogy boraink itt a termelés helyén is elég hamar kelnek el s aránylag sokkal jobb árakon, mint a közp. mintapinczében, hol a termelőnek adott ár, a nagy kezelési költségek folytán, igen csekély szokott lenni. Az e vidéki borkereskedők és termelők közti viszony s a bortermelés és kereskedés

több oldala érdekesen van megvilágítva azon nyilatkozatban, melyet a pécsi szőlős-gazdák egyesülete gf. Keglevich István ur-hoz intézett a gróf urnak azon felszólítására, hogy az egyesület a bortermelők országos szövetkezetébe lépjen. E nyilatkozatában többek közt azt mondja az egyesület, hogy „a szövetkezet létesítését csak oly vidékekre nézve találja szükségesnek, melyeknek nin-csen praegnans bortermelő jellegük; hol a kereslet és kínálat teljesen rendezetlen; hol a termény minősége csakis kiválóan gondos s más jobb borokkal való együttes kezeléssel tétethetik némileg piaczképessé. —

Minden hirnevés hazai borvidéknek az országos szövetkezettel szándékoltt össze-köttetésében oly centralisatiót látunk, mely mint annyi más, újabb idő óta lábra kapott gazdasági centralisatió a vidék termelői és kereskedőinek érdekeivel merő ellentét-ben van.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

A „Koszoru” (a Petőfi társaság heti közlönye) 34. száma a következő tartalom-mal jelent meg: Mézes hetek után, elbeszélés írta Tóth Sándor, Flip, Bret Harte el-beszélése; Ischia regék; Negyven év vissz-hangja Jókai Mórtól. E számhoz Volkmann Róbert neves zeneszerző arcképe van csa-tolva. E lap előfizetési ára évnegyvedre 2 frt. Előfizetheti a kiadóhivatalban, Aigner Lajosnál Budapesten, vázsi utca 1 szám.

A „Magyarország és a Nagyvilág 34. számának tartalma:

Szöveg: Egy névtelen hős története. Regényes korrajz. Irta P. Sztármay Károly. (Folyt.) — Szívet szívért, leány! Költemény. Csáktornyai Lajostól. — Sarah grófnő. Öh-net György regénye. Fordította Sziklay János. (Folyt.) Tündér meg a Gyémánt. Elbe-szélés. Scossa Dezsőtől. (Vége.) — Körösbá-nya és vidéke. Nemes Ödöntől. — Ischia katasztrófa. — Laxenburg. — Indulás előtt. — Angolországi képek. II. Yarmouth. — Kullervo meséje. — II. — A magy. athlet-ikai klub bajnokai. — Hirrovat. — Halálo-zások. — Sakktalány. — Heti naptár. Ké-ppek: Ischia katasztrófa, (2 képpel.) — La-xenburg. — Körösbánya és vidéke. Indulás előtt. — A magyar athelikai klub bajnokai. — Angolországi képek. II. Yarmouth. (4 képpel.)

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-és érték-tözsden.

Budapest, 1883. aug. 31-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	119 65
2 Magyar aranyjárdék 4%	88 —
3 Magyar papírjárdék 5%	86 70
4 Magyar vasuti kölesón.	139 —
5 Magyar földterhermentési kötvény	99 —
6 Temes-bánati „	99 —
7 Erdélyi „	98 50
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97 —
9 Magy. nyeremény sorsjegykölesón	113 25
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	110 25
11 Osztrák járadék papírban	78 25
12 „ „ ezüstben	79 —
13 „ „ aranyban	99 45
14 Osztrák-magyar bankrészevény.	835 —
15 Magyar hitelbank részevény.	292 50
16 Osztrák hitelintézet	292 60
17 Cs. és kir. arany	5 64
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9 49
19 Német birodalmi márka	58 45

Közlekedés.

Vasuton.

a Mohács, Pécs és Budapest közti vasuton Mohácsról Pécs felé indul reggel 3 óra 23 p d. e. 10 óra — „ d. u. 3 óra 15 „ Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 22 „

d. e. 11 óra 15 „ este 10 óra 37 „ Pécsről Budapestre indul délelőtt 11 óra 05 „ este 7 óra 16 „ Budapestről Pécsre indul reggel 8 óra 16 „ este 7 óra 15 „

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra na-ponta déli 12 órakor.

Mohácsról Budapestre na-ponta d. e. 11 órakor.

A szerkesztő üzenete.

Válasz. A töröksorsjegyeknek csupán kisorsolása kezdetett meg, az is úgy, hogy a nyerő a voltaképeni nyeremény összegé-nek csak egy negyedét kapja meg. A szel-vények most még be nem váltata-nak, de remélhető, hogy idővel, ha a török kormánynak pénzügyi helyzete javulni fog, azoknak beváltása is meg fog kezdődni. Mikor lesz ez? azt megmondani nem tudjuk. Üdvözlét!

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilt-tér. *)

Harminczöt év óta fenálló

NYOMTATVÁNYTÁRAM

erélyes vezetésére keresek egy művelt s kellő képzettséggel bíró, legalább 26, legfeljebb 36 éves

ker. kereskedőt,

de elfogadhatok nemkereskedőt is, ha ily üzletre megfelelő hajlammal és képzettséggel bír.

Biztos fizetés évi 600 frt és 10% a brut-tóból, mi minden esetre megkötés szerzendő, de meg is háromszorozhatja a biztos 600 frtot.

Biztosíték szükséges, mintán ez üzletág füg-getlenül lesz vezetve az illető által. E biztosíték azonban elfogadatik jótállásban is.

Reflectálók sziveskedjenek ajánlataikat — a szükségeseknek (kor, állapot stb.) közlése mel-lett — közvetlenül hozzám intézni.

Pécs, 1883. szept. hóban.

Ramazetter Károly.

A helybeli nyilvános 3 osz-tályu kereskedelmi közép-tanodában

a beiratások f. hó 30-án kezdőd-nek és naponkint d. e. 9—12 óráig eszközöltetnek.

A pécsi kereskedelmi s ipar-társulat által a kereskedő tan-ozok részére létesített külön tan-folyamba való beiratások szept. 1-étől naponkint d. e. 9—12 és d. u. 2—4 óráig tartatnak meg.

Közelebbi értesítést az inté-zet új helyiségében, Mária utca 8. sz. alatt nyherhetni.

Az igazgatóság.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vá-al a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakcímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüdtetik.

Tőke befektetésre és gyümmöcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerzhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

5 darab jókarban levő Portale nagyon olcsó áron eladó. Értekezhetni Pacher E. kereskedésében Széchényi-tér Bazár.

4—6 gymnasiális osztályt végzett ifjú gyógyszerész gyakornoknak elfogadtatik.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Donatus kápolna közelében egy 1000□ö. szőlő és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető.

Egy gyermektelen család egyetlen jó házbeli tanulót teljes ellátásra méltányos feltételek mellett elfogad. Tudakozhatni a kiadóhivatalban.

Egy fiatal tanító, ki jeles oklevelet bír, mint nevelő, vagy magántanító szerény feltételek mellett alkalmaztatni óhajt. 313.

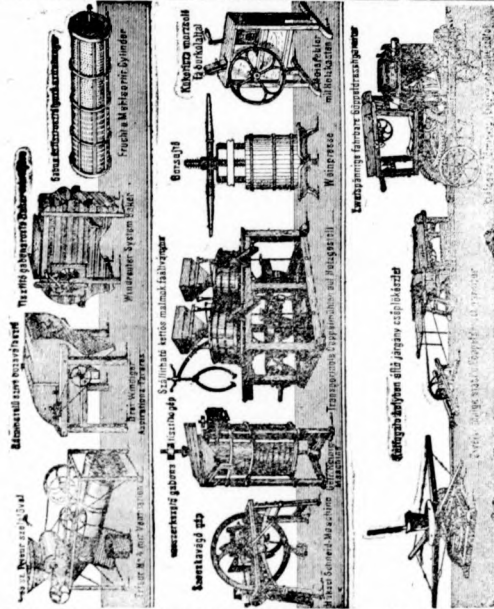
5 hold és 1500 öl rét a "Tüskési" dűlőben eladó, bővebb felvilágosítást a kiadó hivatal ad.

H I R D E T É S E K.

Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági géppár a Margithid közelében, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára: Járjány-Cseplőgépek, Szelelő-rosták, Kukoricza-morzsolók, Szekskavagók, Borsajtók.

Különlegességek malomok számára: Duplamalmok, Malom trierhengerek, Gabona-ostályozó hengerek, Koptatógépek, Dara-vasztatógépek, Fararók, Detacherók.

Malom-alketreszek: Transmissiók, Szijkerékek, Liszthenger-szíttak, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kívánata ingyen és bérmentve.

285

Árlejtési hirdetmény.

A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság 128 köbméter bükk vagy gyertyánfa 1883/4 teli idény tűzifa szükséglete irásbeli ajánlati eljárás mellett szeretik be.

A feltételek az igazgatósági irodavezetőségéknél betekintheők. Pécsen, 1883. augusztus hó 24-én.

Szekrényesi.

Beck Testvérek,

kalaposok.

Raktárunk: városházi épület.

Gazdag választéku **kalap és sapka készletöket** a közeledő őszi idényre tisztelettel ajánlják olcsó ár és jó minőség mellett. A hazai ipar készítményei mellett külföldi finom kalapokból is bőven szolgálhatnak és képesek bármely szakmájukat illető igénynek megfelelni.

372.

Alulírott tisztelettel hívja fel a t. ez. közönség figyelmét a legjelesebb és legújabb

hangszerekkel

bőven felszerelt

zongora- és harmonium-raktárára.

Alulírott raktár-tulajdonosnál a legkülönbözőbb igények kielégítést találhatnak, — akár **vétel útján**, — akár **havi bérlet** illetőleg, sőt eladási esetben — **csere útján** használt zongorákat is átvész.

E raktárból való hangszerek jóságáért kezességet biztosít

Schaurek József

185

Pécsen, Ó-posta-utca 32. sz.

MANDL ÁRMIN

férfi- és női fehérnemű, vászon és divatáru raktára,

Pécset,

Irgalmasok utca 25-ik boltszám alatt.

Ajánlja legujabb árjegyzékét mindennemű férfi-, női- és gyermek- fehérnemű, úgyszintén mindennemű vásznak, kanvasz, chiffon, és oxfordról, folyton jól felszerelt raktárral.

Férfi fehérneműek.

Férfi ingek chiffonból

másodrendű minőségűek, sima III-szoros mellel, álló, áthajló gallérral vagy annélkül 1 frt., ugyanez redőzött mellel 1.10, elsőrendű minőségűek álló, áthajtó gallérral vagy annélkül 1.10, 1.50, 2.—, a legfinomabb Schroll-féle R. chiffonért kezeskedve 2.—, 2.50. Ugyanez a legfinomabb himzett mell betéttel 1.50, 2.— egész 2.50.

Színes férfi ingek.

Valódi francia Cretton vagy valódi angol Oxfordból álló vagy áthajtó gallérral 1. 1.20, 1.50, 1.80, 2.— legujabb divatu. Ugyanez két külön divat-gallérral 10 krral drágább.

Törekvésem oda lesz irányulva, hogy raktáram tökéletesítése által azon kellemes helyzetbe jussak, melyben minden kívánalmaknak eleget tehetek.

A vásznak valódiságáról, valamint a fehérneműek szilárd munkájáért kezeskedem.

Küldemények utánvét mellett minden irányban a legnagyobb lelkiismeretességgel, pontosan eszközöltetnek.

Nem tetsző áruk, ha 8 nap múlva visszaküldetnek, készséggel cseréltetnek ki.

Ingek megrendelésénél csak a nyak bősége szükséges.

Férfi alsónadrágok.

Tartós pamut vászonból német 50, 70, 90, magyar 60, 80 kr. 1 frt. Valódi schlésiai ezerna vászonból német 70, 85 kr. 1 frt 5 kr. magyar 85, 1. 1 frt 20 kr. Valódi Creas vászonból német 1 frt, 1. 30, magyar 1. 10, 1. 40. Valódi rumburgi vászonból német 1.50, 1.80, 2.—, magyar 1.—, 1.60 1.80, 2.20. Franczi Croiseból német szabásu 90 kr. francia szabásu 1.20. Férfi téli nadrágok pamut vagy gyapjuból 80. 1.—, 1.20, 1.50, 1.80, 2.—, 2.50.

Férfi harisnyák.

Szövött vagy géppel kötött pamutból, fehér vagy színes tuczonként 1.50, 2.—, 2.50, 3.—, 3.50, 4.—, 5.—. Szövött vagy géppel kötött ezernából, fehér vagy színes 4. 5. 6. 7 frt.

348

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy építkezés miatt üzlet-helyiséget ideiglenesen elhagynom kellett s üzletemet

Fő-utca a városház épületében levő bolthelyiségbe
(Hamerli J. ur keztyü-üzlete mellett) tettem át.

Ez utóbbi azonban oly szűk, hogy nagyárukészletemet abban el nem helyezhetem s így engedve a kényszerűségnek, árucikkeimet tetemesen le-szállított árak mellett kiárúsítom.

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

219

"Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen!"

Erdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált

és

osztrák császári királyi szabadságot nyert
lagos

SZOPIANA-SZÁJSZESZ.

Hatása:

1. Sopiana-szájszész a száji- és orrüregnek (odvas vagy dudogók, dohányzás vagy barmi más okból eredő) minden bűzét nyomtatlanul eltávolítja.
2. Erősíti a periyhadt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, megrögzött fogóképződését, vési a fogak zomán-czát és óv a fogfájás ellen.
3. A száji- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) baktériumait gyögytíja, adíti és pirosítja a foghúst és edzi a nyakharlyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog búsá par csepp-, vízzel nem elegyített szájszesszel megnedvesítettik.
5. Diphtheritis és más torokbajoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy üvegnek

1 forint 25 kr. o. é.

Raktárak: Székesfehérváron Gyöngyösre-szél Pécsen, Török József Gyöngyösre-szél Budapesten és minden nagyobb vi-deki gyógyszerárban. Biro János Gyöngy-szeres úrnál Kolozsváron.

Főraktár

Dr. Schulhof Adolf úrnál
Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítvá-nyok orvosi tekintélytől elomutathatók.